

راهنمای پاکسازی اماکن مسکونی و عمومی بعد از سیلاب

سیلاب نه تنها تقریباً همه چیز را در مسیر خود تخریب می کند، بلکه می تواند حاوی عوامل بیماریزای میکروبی متعددی مانند کلیفرم های مدفوعی، باکتری شیگلا، ویروس هیپاتیت A و عوامل مسبب بیماری هایی چون تیفوئید و پاراتیفوئید نیز باشد. از این رو قبل از استفاده مجدد از هر وسیله ای، انجام پاکسازی و گندزدایی آن ضرورت دارد.

مواد پاک کننده و سفیدکننده:

* پاک کننده های خانگی به شما کمک می کنند چرک و کثافات را بعد از سیل از بین ببرید .

* مواد سفیدکننده که اغلب گندزدا نیز هستند به شما کمک می کنند رشد میکرو ارگانیسم های بیماریزا را که در اثر ورود سیلاب، خانه شما را آلوده کرده اند، متوقف کنید.

در هر صورت قبل از استفاده از هر ماده ای دستورالعمل استفاده از آن را بدقت مطالعه کنید و بکار ببندید.

پاک کننده ها

برای پاکسازی سطوح سخت مانند دیوارها، وسایل چوبی، کف پوشها و کاشی ها، پاک کننده های خانگی مانند آمونیاک و تری سدیم فسفات مناسب هستند. تری سدیم فسفات، دیوارها، وسایل چوبی، کفپوش ها، به جز کف پوش های مشمی را تمیز می کند. استفاده از مایعات پاک کننده چند منظوره خانگی مانند مایع ظرفشویی و یا پودر لباسشویی می تواند گل و لای، روغن و چربی را از سطوح مورد نظر بزداید. آمونیاک با غلظت ۵ تا ۱۰ درصد در آب می تواند برای نظافت اجاق های آشپزخانه، پنجره ها و آینه ها استفاده شود. سدیم تترابورات نیز که به بوراکس معروف است نیز تمیز کننده ی مناسبی برای وسایل چوبی، دیوارها، کف و سینک های ظرفشویی است. برای پاکسازی پارچه های قابل شستشو می توانید از پاک کننده های چند منظوره خانگی (مانند پودر رختشویی) استفاده کنید.

سفید کننده ها

سفیدکننده ها، جرم ها را از بین می برند. سفیدکننده های کلردار، ضد عفونی کننده هم هستند. اگر محصولی دارای سفید کننده باشد بر روی آن درج میشود: "دارای سفید کننده"، "همراه با پاک کنندگی سفید هم میکند"، یا "کلردار". در فهرست ترکیبات سفیدکننده، ممکن است هیپوکلریت سدیم وجود داشته باشد.

برای پاکسازی فرش ها و مبلمان استفاده از گندزداها با پایه کلر مناسب است که باید پس از رقیق سازی مورد استفاده قرار گیرد. نحوه رقیق سازی و کاربرد این مواد در این راهنما ذکر شده است.

برای گندزدایی پارچه هایی که کلر برای آنها مضر نیست می توانید از آب ژاول یا سایر گندزداهای بر پایه کلر استفاده کنید. برای گندزدایی سایر پارچه های حساس به کلر نیز می توانید از لیزول استفاده کنید. لیزول از امولسیون های کرزول با ۵۰ تا ۶۰ درصد کرزول است. امولسیون های کرزول جزو ضد عفونی کننده های خیلی قوی هستند. اگر پارچه ها پشمی یا ابریشمی هستند ترجیحاً برای شستشوی آنها از خشکشویی محل کمک بگیرید.

توجه: هرگز سفیدکننده های کلردار را با پاک کننده های حاوی آمونیاک مخلوط نکنید زیرا باعث متصاعد شدن بخارات سمی می شود.

مراحل پاکسازی

۱- تخلیه آب از محل سکونت

۲- تفکیک وسایل قابل استفاده

۳- تخلیه گل و لای از داخل خانه

۴- تمیز کردن دیوارها

الف: برداشتن پوشش یا صفحات روی دیوارها (تا ۵۰ سانتیمتر بالاتر از خط خیس خوردگی انجام شود)
ب: برداشتن یا کندن پوشش های تزئینی روی دیوار (به منظور تسریع در رسیدن هوا به سطح دیوار و خشک شدن آن، پوشش های تزئینی باید از سطح دیوار کنده شوند)

ج: شستشوی سریع گل و لای از روی دیوارها و انجام گندزدایی آنها

* قبل از خشک شدن گل و لای روی دیوارهای خانه، با استفاده از فشار آب به کمک شیلنگ آب و سردوش آنها را شستشو دهید.

* چندین بار شستشوی دیوارها را انجام دهید تا تمامی گل و لای و رسوبات از روی دیوار شسته شود. در این مرحله می توانید از مواد شستشو دهنده مانند پودر یا مایع لباسشویی نیز برای نظافت بیشتر استفاده کنید.

* در مرحله بعد بایستی دیوارها را با استفاده از مواد مناسب، ضد عفونی کنید. بهتر است تمیز کردن را از پایین به بالا انجام دهید. در این مرحله می توانید از مواد شیمیایی سفیدکننده مانند آب ژاول یا وایتکس (NaOCl) که در آنها از کلر استفاده شده است استفاده کنید. توجه داشته باشید هرگز نباید سفیدکننده ها را با مواد شیمیایی حاوی آمونیاک ترکیب کنید زیرا گازی متساعد می شود که استنشاق آن خطر مرگ را به همراه دارد.

۵- تمیز کردن کف

الف: شستشوی سریع کف:

برای جلوگیری از تشکیل کپک در سطوح کف خانه و یا کف پوش های چوبی، سطح آنها را با فرچه مناسب و به کمک مواد شستشو دهنده مانند پودر لباسشویی و یا تری سدیم فسفات (۴ تا ۶ قاشق غذاخوری در ۴ لیتر آب) یا سایر مواد شوینده فاقد آمونیم تمیز کنید.

ب: انجام ضدعفونی کف خانه:

بعد از شستشوی کف، بایستی گندزدایی آن را نیز با استفاده از محلول گندزدای کلردار انجام دهید. برای این منظور به اندازه نصف فنجان محلول سفیدکننده (آب ژاول یا وایتکس) را در ۱۵ لیتر آب ریخته و سطوح کف را با کمک این محلول گندزدایی نمایید.

۶- تسریع خشک شدن و کاهش رطوبت

* در صورتی که درکف خانه از کفپوش استفاده شده است از آنجا که کفپوش ها با جذب رطوبت متورم میشوند، آنها را جدا کنید . در صورت امکان می توانید از پنکه برای کمک به خشک شدن سطح استفاده کنید.

* در صورتی که رطوبت بیرون از خانه شما کمتر از رطوبت در داخل است، پنجره ها و درب ها را باز کنید تا به گردش هوا کمک کنید .در واقع اگر خارج از خانه آفتابی باشد، احتمالاً رطوبت بیرون کمتر از داخل خانه است .با این حال، در هنگام شب شاید بهتر باشد درب ها و پنجره ها بسته باشند چون رطوبت افزایش می یابد.

* درب کمد ها و کابینت ها را باز و کشوهای آنها را خارج کنید تا سریعتر خشک شوند و رطوبت داخل خانه نیز کمتر شود.

* برای تسریع خشک شدن وسائل چوبی که احتمال رشد کپک بر روی آنها بیشتر است می توان دمای اتاق را تا ۱۰ درجه سانتیگراد بالاتر برد.

* بعد از تمیز کردن وسایل چوبی می توان از رنگ های چوبی مقاوم ضد کپک برای رنگ آمیزی آنها و جلوگیری از رشد مجدد کپک استفاده کرد.

* توجه داشته باشید کلیه وسائل چوبی خیس شده تا حداکثر ۴۸ ساعت بعد از سیلاب باید نظافت و خشک شوند تا از رشد کپک بر روی آنها جلوگیری شود.

۷- نظافت و جلوگیری از رشد کپک

* کپک ها انواعی از قارچ هستند که در شرایط طبیعی محیط پیدا می شوند و اغلب مشکل ساز نیستند مگر آنکه در داخل خانه شروع به رشد کنند و تکثیر یابند .در چنین شرایطی واکنش های آلرژیک به کپک ها شایعترین اثر بهداشتی آنها است که می تواند فوری و یا با تأخیر بروز کند .کپک ها همچنین می توانند منجر به حملات آسمی در افرادی که مبتلا به آسم و دچار آلرژی به کپک هستند، شوند . علاوه بر این چه در افراد دارای آلرژی و چه افراد بدون آلرژی قرار گرفتن در معرض کپک می تواند باعث تحریک چشم ها، پوست، بینی، گلو و ریه شود .بهترین روش برای کنترل رشد کپک، کنترل رطوبت است .در این خصوص به موارد زیر توجه داشته باشید:

* در اولین فرصت هرگونه نشه آب لوله ها و مخازن آب را رفع کنید و تمام سطوح را به خوبی خشک کنید.

* تمام سطوح سفتی که بر روی آنها کپک رشد کرده است را به کمک اسکاج و مواد شوینده مانند محلول سفیدکننده (یک فنجان سفید کننده در هر ۱ لیتر آب)تمیز و سپس به خوبی خشک کنید.

در حین نظافت حتماً از ماسک N95 استفاده کنید.

* مواد و مصالح متخلخل استفاده شده در سقف یا کف که کپک بر روی آنها رشد کرده است به دلیل نفوذ کپک به خلل و فرج آنها امکان نظافت کامل ندارند و بایستی تعویض شوند.

* سطوحی را که بر روی آنها کپک رشد کرده است بتونه یا رنگ نکنید .قبل از رنگ کردن بایستی این سطوح کاملاً تمیز و خشک شوند.

احتیاطات و هشدارهای بهداشتی در خصوص استفاده از مواد گندزدا و سفید کننده:

*هرگز سفیدکننده های کلردار را با پاک کننده های حاوی آمونیاک مخلوط نکنید زیرا باعث متصاعد شدن بخارات سمی می شود.

*مواد سفید کننده، گندزدا و پاک کننده دور از دسترس کودکان نگهداری شوند .

*در هنگام استفاده از این مواد از وسایل حفاظت فردی (دستکش - ماسک و ...) استفاده شود و در صورت تماس این مواد با چشم و پوست، با آب فراوان شستشو داده شود .

*در صورت اینکه بصورت اتفاقی خورده شوند، ضمن پرهیز از تحریک به استفراغ، سریعاً به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه نمایید .

*در محیط بسته و بدون تهویه از این مواد استفاده نکنید و در زمان استفاده از سفید کننده و سایر ترکیبات کلر دار، تهویه مناسب تامین شود .